

ASL, Kyrkmomodelen

Att skriva sig till läsning

Ett lustfyllt lärande som stärker barnens självkänsla. Med datorn som verktyg lär sig barnen att läsa genom att skriva.

Syfte

ASL innebär en möjlighet för varje enskild elev att ha en meningsfull kommunikation samt att utveckla sitt samspel och sin språkutveckling i dialog med andra. I ASL utgår vi från elevens individuella kunskapsutveckling och erfarenheter. Eleverna är delaktiga i sitt eget lärande och får tillit till sin egen förmåga. Oavsett motorisk utveckling kan eleven med hjälp av datorn som verktyg producera innehållsrika texter.

Mål

- Att öka måluppfyllelsen i alla ämnen
- Att eleverna lär sig att läsa genom att skriva
- Att eleverna blir producenter istället för konsumenter
- Att eleverna ökar läsförmågan och läslusten
- Att datorn blir ett naturligt verktyg i undervisningen
- Att träna finmotoriken för att öka förmågan att skriva läsligt för hand.

Förhållningssätt

Ett positivt, lösningsinriktat förhållningssätt som bygger på det som fungerar är en viktig del i ASL. När eleverna känner att de lyckas stärks självkänslan.

Redan från första början är det viktigt med samspelet framför datorn. Ett sätt att bygga en trygg relation är att behålla samma par under en längre tid. För att underlätta samarbetet och skrivandet kan arbetsuppgifterna utgå ifrån att eleverna skriver "åt varandra".

Motorisk träning

I målen för år 3 skall eleven kunna skriva läsligt för hand därför arbetar vi medvetet med fin- och grovmotoriken varje dag. Detta ökar elevens förutsättningar att i år 2 forma bokstäver och utveckla en tydlig handstil.

”Handstil har inget med skriv- och berättarförmåga att göra. Att forma bokstäver är en praktisk färdighet som alla bör och kan lära sig behärska, en färdighet som går att öva precis som man kan öva upp sin fingerfärdighet på många andra sätt”, säger Erica Lövgren i sin bok Med datorn som skrivverktyg.

- Finmotorisk träning kan vara:
  - rita och måla till sina texter
  - färglägga Mandalas
  - klippa, knyta, plocka, trä halsband
- Grovmotorisk träning kan vara:
  - rörelselekar
  - hoppa hopprep
  - klapplekar
  - skogspromenader

Lärmiljö

En inspirerande lärmiljö med en tydlig struktur som inbjuder till ett lustfyllt lärande är en viktig del i ASL. Klassrummet bör innehålla:

- Arbetsplatser för elever
- Bygghörna
- Datorarbetsplatser, där barnen helst kan stå och skriva. Datorerna ska vara utrustade med talsyntes, headset och adapter.
- Lëshörna
- Utställningsytor
- Plats för skapande
- Allt material ska vara lättillgängligt

Arbetsgång i ASL

Arbetet med ASL ska genomsyra hela verksamheten. En tydlig struktur i arbetsgång och arbetsmiljö är en förutsättning för ett bra lärande.

Förskoleklass år 1, år 2

- Bokstavskontroll på alla barn i september/oktober och i januari. (F - år 1)
- Inspiration och instruktion i helgrupp inför varje skrivuppgift. (F - år 1 och år 2)
- Logga in på datorn.
- Lekskriva med en kompis, båda händerna på tangentbordet. (F) Efterarbete, individuellt leta, räkna, ljuda och markera bokstäver och ord.
- Eleverna tänker ut en gemensam berättelse. (F – år 1)
Ritar varsin bild och skriver lekskrift.
Pedagogen översätter och renskriver.
- Eleverna letar ord i sina texter. (F – år 1)
- Ordböcker och ordlistor. (år 1)
- Påhittad egen stavning, eleven skriver som den tycker att det låter. (F – år 1)
- Ordjakt samt uppdelning av ord och bildande av meningar. (år 1)
- Tematexter (år 1 – år 2)
- Faktatexter (år 1 – år 2)
- Tidningar (år 1 – år 2)
- Maila till föräldrar (år 1 – år 2)
- Handstilen börjar tränas. (år 2)
- Läsgrupper anpassade efter nivåer (F - år 2)

Klassbibliotek

Det ska finnas ett stort utbud av nivåanpassade böcker. Litteraturen ska stimulera till skriv- och läslust, insamlande av fakta, samt kunskapsinhämtning.

- Egentillverkade böcker
- Skönlitterära böcker och faktaböcker märkta efter svårighetsgrad
- Tidningar
- Ordböcker
- Atlas

Material

Det här behöver vi inte

- "Fylleriböcker"
- Traditionella läseböcker
- Böcker med linjer i år F-1

Det här behöver vi

- Färgpennor/tuschpennor
- Överstrykningspennor
- Saxar, vanliga, för vänsterhänta och med mönster
- Limstift
- Storböcker
- Parläsningsböcker
- Böcker utan linjer
- Pysselböcker, målarböcker
- Mandalas och Rangoli, mönster
- Böcker med linjer i år 2
- Sugarpapper
- Färgade papper
- Vita papper i olika storlekar
- Plastfickor och mappar
- Limbindningsmaskin
- Spiraler
- Spiralbindningsapparat
- Lamineringsapparat och papper
- Klädnypor, linor för upphängning
- Tavellister
- Byggmaterial, tex. Lego och Kapla
- Hopprep
- Bollar
- Spel som tränar motoriken, tex. Plockepinn, Twister
- Tyg, pärlor

Dokumenthantering

Elevernas arbeten sparas enligt nedanstående mall. Detta görs för att på ett bra sätt kunna följa elevernas utveckling under åren på Kyrkmons skola.

- - i en gemensam mapp i katalogen
- - i en klassmapp som döps ”Årtal-klassbeteckning” (ex. 2000-A)
- - varje elev får en egen mapp
- - pedagogen sparar arbetet och gör en kopia åt skrivkamraten
- Dokumenten namnges, datum (år-månad-dag) och titel
- Elevernas arbeten skrivs ut i två exemplar
- Redovisas i klassen
- Hängs upp i klassrummet
- Samlas i mappar

Reflektionsträffar

Pedagogerna träffas en gång i månaden, varannan månad årskursvis och varannan månad F - år 2.

Mentorer

Vid införandet av metoden hösten 2010 finns ASL-gruppens medlemmar tillgängliga som handledare. Pedagoger som är nya i metoden ska få stöd av en mentor.

Tipsbank

Det här kan göras i det vardagliga skolarbetet för att ersätta fylleriböcker .
Se bilaga